

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W LUBARTOWIE
ZA 2018 ROK

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomocy tej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób lub rodzin zwracających się o pomoc oraz ich integracji ze środowiskiem. W przepisach wielokrotnie zawarta jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów i uprawnień przez osoby i rodziny oraz kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
2. pracy socjalnej,
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł, zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2–15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
4. osobom/rodzinom, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150% kryterium dochodowego, korzystającym z bezzwrotnego świadczenia w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek: osoby zainteresowanej; jej przedstawiciela ustawowego; innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej. Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Wszelka pomoc społeczna kierowana jest do indywidualnego klienta lub rodziny.

Wydanie decyzji administracyjnej następuje na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o pomoc. Udzielenie świadczeń w postaci pracy socjalnej i poradnictwa nie wymaga wydania decyzji.

Realizatorami zadań, które nakłada na gminę ustawa o pomocy społecznej są m.in. pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPS. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

1. prowadzenie pracy socjalnej,
2. analizowanie i ocenianie zjawisk, wymagających świadczenia pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
3. udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w rozwiązywaniu spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej,
4. prowadzenie poradnictwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
5. udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
6. wspieranie i ułatwianie uzyskania pomocy ze strony powołanych do tego instytucji,
7. pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych na rzecz zaspokajania potrzeb,
8. inicjowanie nowych form udzielania pomocy,
9. aktywne współuczestnictwo w inspirowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu i rozwijaniu programów i działań, ukierunkowanych na podniesienie jakości życia,
10. analizowanie potrzeb i problemów społecznych w celu podjęcia działań, na rzecz ich rozwiązywania,
11. uczestnictwo w permanentnym doskonaleniu i doształcaniu zawodowym,
12. współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami i instytucjami zajmującymi się działaniami w sferze socjalnej.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Lubartów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Statutu zatwierdzonego Uchwałą Nr XVII/105/2016 Rady Miasta Lubartów z dnia 22 czerwca 2016 roku, Zarządzenia Nr VII/357/2016 Burmistrza Miasta Lubartów z dnia 20 lipca 2016 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, aktów prawnych wydanych przez Radę Miasta, Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka regulują przepisy prawa, a w szczególności:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ((Dz. U. z 2019 r. poz. 506),
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz.1260),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869),
- Ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy, a organy administracji rządowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198 z późn. zm.),
- uchwała Nr XIII/55/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lubartowie z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390; Dz. U. z 2019 r. poz. 730),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998,1076,1544,416; Dz. U. z 2019 r. poz. 730),
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2092, 1428 i Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244; Dz. U. z 2019 r. poz. 141 i 730),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030,1490 i 1669 i Dz. U. z 2019 r. poz. 852),
- Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610 oraz z 2017 r. poz. 1442, 1529 i z 2018 r. poz. 1234, 1496 i Dz. U. z 2019 r. poz. 756),
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, 730),
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019 r. poz. 473),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180; Dz. U. z 2018 r. poz. 1540, 2529 i 756),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 i 730),

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn zm.).

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 r. realizowane były przez:

- Dział Pomocy Środowiskowej, do zadań którego należy m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej; świadczenie pracy socjalnej; udzielanie porad specjalistycznych, w tym w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego; wspieranie rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze za pośrednictwem asystentury, osób i rodzin doznających przemocy; podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego; prowadzenie Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych;
- Dział Świadczeń Społecznych i Usług, do zadań którego należy m.in. przygotowywanie i realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, świadczeń opieki zdrowotnej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych; koordynowanie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; windykacja wierzytelności;
- Dział Świadczeń Socjalnych, do zadań którego należy realizacja: świadczeń rodzinnych i przysługujących do nich dodatków; zasiłku dla opiekuna; świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu; świadczeń z funduszu alimentacyjnego; dodatku mieszkaniowego i zryczałtowanego dodatku energetycznego oraz świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym;
- Dział Finansowo-Księgowy, do zadań którego należy m.in. prowadzenie rachunkowości Ośrodka; dokonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi; wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; prowadzenie spraw płacowych; wystawianie tytułów wykonawczych dot. wierzytelności;
- Dział Administracyjno-Kadrowy, do zadań którego należy m.in. prowadzenie spraw: kadrowych; z zakresu ochrony danych osobowych; kontroli zarządczej; zamówień publicznych; spraw gospodarczych i obsługi systemów teleinformatycznych;
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, do zadań którego należy m.in. świadczenie usług opiekuńczych, higienicznych oraz w formie posiłków osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym

oraz samodzielne stanowiska pracy, tj.:

- radca prawny,
- starszy specjalista ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w Ośrodku zatrudnionych było 52 pracowników. Ponadto, w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Lubartowie, 5 osób bezrobotnych odbyły staż. Z jedną osobą MOPS współpracował w ramach umowy zlecenia.

W ub.r. w Ośrodku zatrudnionych było 12 pracowników socjalnych (w tym jedna osoba na zastępstwo).

W 2018 roku w szkoleniach zewnętrznych, seminariach lub konferencjach uczestniczyło 36 pracowników Ośrodka. Szkolenia dotyczyły ściśle działalności Ośrodka oraz specyfikacji działań, w którym szkolony pracownik pracuje. Były to m. in.:

- specjalistyczne szkolenia dotyczące: spraw finansowych – rachunkowość i sprawozdawczość budżetowa oraz ewidencja dochodów i wydatków; zamknięcie ksiąg rachunkowych oraz sporządzanie sprawozdań finansowych ośrodka pomocy społecznej; zagadnienia dotyczące świadczeń rodzinnych, funduszu;

- specjalistyczne szkolenia dla pracowników socjalnych dotyczące: wdrażania programu „Czyste powietrze”; czynności zawodowych wykonywanych w procesie przyznawania świadczeń w trybie postępowania administracyjnego; sporządzania wywiadów środowiskowych według przepisów i w praktyce z uwzględnieniem orzecznictwa administracyjnego; procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych w rodzinach; aktualnych problemów w pracy z zastosowaniem przepisów ustawy o pomocy społecznej; tematyki postępowania w ramach procedury „Niebieskie Karty”; umiejętności opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi nastolatkami; sposobów radzenia z zachowaniami agresywnymi; diagnozy rodziny w kontekście działań interwencyjnych; problematyki interwencji kryzysowej w rodzinie; zagadnień ochrony zdrowia psychicznego w pracy pracowników pomocy społecznej;
- tematyczne szkolenia dla asystentów rodziny;
- szkolenia z zakresu właściwości pozostałych działów Ośrodka dotyczące: ochrony danych osobowych po wejściu RODO; ochrony danych osobowych w systemie pomocy społecznej; prawa pracy; skutecznej działalności pomocowej w aspekcie realizowania procedury „Niebieskie Karty” przez członków Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych; kwestii spornych w procedurze „Niebieskie Karty”; superwizji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego; obsługi nowej funkcjonalności w systemach dziedzinowych INFO-R; zmian w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych oraz bieżącej ich realizacji;
- tematyczne szkolenia, konferencje, seminaria dotyczące różnych problemów społecznych m.in.: trudnych przypadków w terapii zajęciowej; ekonomii społecznej; współpracy interdyscyplinarnej w ramach przeciwdziałania przemocy; zaburzeń emocjonalnych dzieci i ich zachowań;
- szkolenia dotyczące zwiększenia bezpieczeństwa pracy pracowników - BHP.

II. Struktura dochodów i wydatków w 2018 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody związane z realizacją zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2018 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 732.478,67 zł.

Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 1. Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych gminy

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	209.262,00	217.002,94
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych /zwrotnych/)	0,00	207,90
2. Zasiłki z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych”)	130,00	166,38
3. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych)	141.400,00	151.556,52

4. Usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (odpłatności za usługi)	59.986,00	58.300,94
5. Domy Pomocy Społecznej (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe)	404,00	308,61
6. Wpływy z różnych dochodów (odpłatności za DPS z lat ubiegłych)	6.060,00	5.156,30
7. Działalność Ośrodka (wynagrodzenie za terminowe wpłaty składek ZUS i podatku dochodowego, zwrot kosztów upomnienia)	567,00	995,29
8. Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych //zwrotnych /)	500,00	0,00
9. Pozostała działalność Ośrodka (wynajem lokalu dla Klubu Abstynenta „NADZIEJA”; PEC w Lubartowie)	215,00	311,00

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych Gminie Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu gminy)
Ogółem, w tym:	0,00	104.034,17
1. Wpływy z funduszu alimentacyjnego	0,00	85.583,59
2. Wpływy z zaliczki alimentacyjnej	0,00	18.450,58

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu państwa)
Ogółem, w tym:	269.796,00	411.441,56
1. Wpływy z funduszu alimentacyjnego	150.000,00	128.375,40
2. Wpływy z zaliczki alimentacyjnej	36.000,00	18.450,58
3. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	16.000,00	15.386,44
4. Wpływy z odsetek ustawowych od funduszu alimentacyjnego	0,00	202.251,21
5. Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki okresowe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	7.299,00	542,00
6. Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki stałe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	8.080,00	11.988,20
7. Zasiłki z prog. Pomoc państwa w zakresie dożywiania (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	628,00	417,87
8. Składki zdrowotne (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	427,00	422,82
9. Fundusz alimentacyjny (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	0,00	3.833,91
10. Świadczenia rodzinne (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	50.200,00	29.118,40
11. Świadczenia rodzinne (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe)	1.162,00	331,72
12. Fundusz alimentacyjny (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń)	0,00	323,01

Źródło: MOPS Lubartów

W 2018 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie (z wyłączeniem środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz z zakresu wspierania rodziny, które zostały przedstawione w odrębnych sprawozdaniach) wyniosły 10.927.688,32 zł, w tym na:

- świadczenia społeczne, socjalne i pomoc materialną dla uczniów – 7.617.743,71 zł;
- usługi opiekuńcze (wydatki z planu UM) – 695.491,86 zł;
- utrzymanie MOPS – 2.593.740,74 zł., w tym na działalność:
 - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 2.223.239,38 zł;
 - Dziennego Domu Pomocy Społecznej – 272.657,62 zł;

- Świetlicy Środowiskowej
- 97.843,74 zł;
- inne (transport obiadów do placówki szkolnej)
- 8.727,00 zł;
- realizacja projektu „Świetlica nowych szans”
- 11.985,01 zł;

Powyższe wydatki przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Wydatki MOPS w Lubartowie

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85195	Ochrona zdrowia	0,00	0,00	0,00	922,52	922,52
85202	Domy Pomocy Społecznej	468.913,02	0,00	0,00	0,00	468.913,02
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zas. stałe)	0,00	0,00	32.540,51	0,00	32.540,51
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	132.672,15	0,00	409.057,23	0,00	541.729,38
85216	Zasiłki stałe	0,00	0,00	399.442,63	0,00	399.442,63
85228	Usługi opiekuńcze	421.817,76	0,00	0,00	273.674,10	695.491,86
85231	Pomoc cudzoziemcom	0,00	0,00	0,00	7.907,00	7.907,00
85230	Pozostała działalność (program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania")	73.622,85	294.491,42	0,00	0,00	368.114,27
85415	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	30.904,21	123.616,83	0,00	0,00	154.521,04
85215	Dodatki mieszkaniowe	257.160,61	0,00	0,00	0,00	257.160,61
85215	Dodatki energetyczne	0,00	0,00	0,00	7.549,47	7.549,47
85502	Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0,00	0,00	0,00	5.311.317,32	5.311.317,32
85502	Świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	0,00	0,00	0,00	4.000,00	4.000,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (św. rodz.i zas. dla op.)	0,00	0,00	0,00	63.625,94	63.625,94
Razem świadczenia społeczne z tego:		1.385.090,60	418.108,25	841.040,37	5.668.996,35	8.313.235,57
- wydatki z planu fin. Ośrodka -		963.272,84	418.108,25	841.040,37	5.395.322,25	7.617.743,71

- wydatki z planu fin. UM (usługi opiekuńcze)		421.817,76	-	-	273.674,10	695.491,86
85154	Świetlica Środowiskowa	97.843,74	-	-	-	97.843,74
85219	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	272.657,62	-	-	-	272.657,62
85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1.623.880,24	451.831,83	-	-	2.075.712,07
85502	Koszty obsługi wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	0,00	0,00	0,00	120,00	120,00
85502	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0,00	0,00	0,00	147.407,31	147.407,31
Razem utrzymanie Ośrodka – wydatki Ośrodka		1.994.381,60	451.831,83	0,00	147.527,31	2.593.740,74
85295	Pozostała działalność, z tego:	20.712,01	0,00	0,00	0,00	20.712,01
	- transport posiłków do placówki szkolnej;	8.727,00	0,00	0,00	0,00	8.727,00
	- projekt „Świetlica nowych szans”	11.985,01	0,00	0,00	0,00	11.985,01
Ogółem z tego:		3.400.184,21	869.940,08	841.040,37	5.816.523,66	10.927.688,32
- wydatki Ośrodka		2.978.366,45	869.940,08	841.040,37	5.542.849,56	10.232.196,46
- wydatki Gminy (wykonanie)		421.817,76	-	-	273.674,10	695.491,86

Źródło: MOPS Lubartów

Wydatki w 2018 r. na ww. zadania wyniosły 10.927.688,32 zł z tego:

- wydatki z planu fin. Ośrodka - 10.232.196,46 zł
- wydatki z planu fin. UM - 695.491,86 zł (dotacja na usługi opiekuńcze)

Fundusz płac

W ub.r. na fundusz płac (wynagrodzenia osobowe: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę; dodatkowe wynagrodzenie roczne; nagrody, w tym jubileuszowe, odprawy), wydatkowano łącznie 2.126.833,07 zł. Średnie, miesięczne wynagrodzenie brutto, z wyłączeniem odpraw i nagród jubileuszowych, wyniosło 3.966 zł (netto 2.831 zł).

III. Pomoc społeczna

1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną

W Lubartowie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., zameldowanych było na stałe 21.630 osób. W ub.r. wsparciem z pomocy społecznej objęto 508 rodzin, w których było 939 osób, co stanowi 4,34% ogółu mieszkańców Lubartowa.

Charakterystykę rodzin objętych pomocą MOPS w Lubartowie przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2018 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	508	939
- o liczbie osób 1	305	305
2	88	176
3	61	183
4	28	112
5	9	45
6 i więcej	17	118

Źródło: MOPS Lubartów

W 2018 r. najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy udzielanej przez MOPS w ramach świadczeń społecznych były: ubóstwo – 278 rodzin (54,72% rodzin obejmowanych pomocą społeczną); niepełnosprawność – 241 rodzin (47,44%); długotrwała choroba – 241 rodzin (47,44%); bezrobocie – 222 rodzin (43,70%); przemoc w rodzinie – 74 rodziny (14,57%); bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 63 rodziny (12,40%); alkoholizm – 63 rodziny (12,40%).

Z pomocy korzystały również rodziny, w których występowały: potrzeba ochrony macierzyństwa – 36 rodzin (7,09%); trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 10 rodzin (1,97%); bezdomność – 9 rodzin (1,75%); narkomania – 2 rodziny (0,39%); zdarzenie losowe – 2 rodziny (0,39%).

Wskazane wyżej powody obrazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2018 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	278	524
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	175
Bezrobocie	222	516
Niepełnosprawność	241	388
Długotrwała lub ciężka choroba	241	374
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – w tym:	63	218
• rodziny niepełne	42	135
• rodziny wielodzietne	6	36
Przemoc w rodzinie	74	251
Alkoholizm	63	90
Narkomania	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	16
Zdarzenie losowe	2	5

Źródło: MOPS Lubartów

2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej

W 2018 r. w sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 3.169 decyzji administracyjnych, w tym, 11 postanowień oraz 32 decyzje odmowne. Przyczynami wydania decyzji odmownych były: niespełnienie kryterium dochodowego (4 decyzje dla 3 os.), brak przesłanek wynikających z art. 37 ustawy o pomocy społecznej (1 decyzja dla 1 os.); brak przesłanek wynikających z art. 38 ustawy o pomocy społecznej (1 decyzja dla 1 os.); brak współpracy i możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (23 decyzje dla 8 os.); odmowa z powodu przyznania pomocy na ten sam cel wcześniejszą decyzją (1 decyzja dla 1 os.); możliwość zaspokojenia potrzeb przez klienta indywidualnie (2 decyzje dla 2 os.).

W 2018 r. wydatki na świadczenia z pomocy społecznej wyniosły 2.662.333,36 zł. Strukturę wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawanych w ramach zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na świadczenia – zadania własne i zlecone

Formy pomocy	Liczba osób	Kwota
Usługi opiekuńcze	59	359.243,64
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	62.574,12
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12	273.674,10
Odpłatności za pobyt mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej	19	468.913,02
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłków stałych)	68	32.540,51
Schronienie	1	380,00
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:	391	368.114,27
• posiłek dla dzieci i młodzieży	120	46.283,71
• świadczenia pieniężne (zasiłki celowe)	238	290.530,85
• dowóz posiłków do szkoły	1	52,17
• posiłki dla osób dorosłych	33	29.472,91
Zasiłki stałe	81	399.442,63
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	184	410.512,97
• bezrobocia	128	316.728,97
• długotrwałej choroby	22	21.734,00
• niepełnosprawności	34	71.700,00
• możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń	1	351,00

z innych systemów zabezpieczenia społecznego		
Zasiłki celowe w formie pieniężnej	193	116.850,07
Zasiłki celowe w formie niepieniężnej w tym:	16	6.737,47
• opał	7	3.175,00
• podwieczorki w świetlicy	7	3.079,47
• zakupy w naturze	2	483,00
Stypendia i zasiłki szkolne	133	154.521,04
Pomoc cudzoziemcom	5	7.907,00
Ochrona zdrowia (wydanie decyzji administracyjnych o świadczenie opieki zdrowotnej)	10	922,52
Ogółem	595	2.662.333,36

Źródło: MOPS Lubartów

2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Wsparcie w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób drugih, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w ub.r. wynosił 17,22 zł.

W 2018 r. usługami opiekuńczymi objęto 59 osób. Na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 359.243,64 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres tych usług obejmuje: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia; pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia; rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat, drobnych remontów itp.);

w uzasadnionych sytuacjach zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych.

Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w ub.r. wynosił 18,69 zł, natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanych z budżetu państwa – 19,95 zł.

W 2018 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 15 osób, w tym, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 12 osób. Na ww. formę usług wydatkowano 336.248,22 zł, w tym, na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 273.674,10 zł.

Łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ub.r. objęto 74 osoby na kwotę 695.491,86 zł.

W 2018 r. usługi opiekuńcze, usługi specjalistyczne oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizował Polski Czerwony Krzyż w Lublinie Oddział w Lubartowie.

2.2. Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (dps). Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w dps.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej wymagane jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej tj.: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; braku możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; braku możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniec domu w wysokości do 70% posiadanego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi w przypadku, gdy dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego pod warunkiem, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie jest niższa niż 300% tego kryterium;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w dps, a opłatami wnoszonymi przez osobę skierowaną i jej rodzinę.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, zastępczo jest ona wnoszona przez gminę, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy osoba umieszczona w dps i inne jej bliskie osoby nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w dps jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2018 r. w domach pomocy społecznej przebywało 23 mieszkańców Lubartowa. Osoby te przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Jadwinowie dla osób starszych, przewlekle somatycznie chorych (kobiet) – 6 osób,
- Domu Pomocy Społecznej im. M. Rataja w Kocku dla osób dorosłych w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych (kobiet i mężczyzn) – 10 osób,
- Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim dla niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn) – 2 osoby,
- Domu Pomocy Społecznej w Bończy dla mężczyzn przewlekle, psychicznie chorych – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kostomłotach – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kamińsku – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kalince – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Różance – 1 osoba.

MOPS dofinansował koszty pobytu w domach pomocy społecznej 19 osobom na łączną kwotę 468.913,07, za pozostałe cztery osoby odpłatność ponosiła rodzina.

2.3. Składki zdrowotne

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2018 r. MOPS przekazał do Narodowego Funduszu Zdrowia 701 składek za 68 osób na kwotę 32.540,71 zł. Były to osoby otrzymujące zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

2.4. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego w sposób ustalony przez gminę w Uchwale Nr XXXVI/227/09 Rady Miasta Lubartów z dnia 16 października 2009 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu.

W 2018 r. sprawiono dwa pogrzeby dla świadczeniobiorców pomocy społecznej w Lubartowie na łączną kwotę 3.795 zł.

2.5. Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schronisku, noclegowni, ogrzewalni i innych miejscach do tego przeznaczonych. Ponieważ na terenie miasta Lubartowa nie ma takich placówek, osoby bezdomne, które nie mają zapewnionego schronienia (u rodziny, znajomych itp.), są kierowane do schroniska lub noclegowni. W 2018 r. w schronisku przebywała jedna osoba z terenu miasta Lubartowa, za którą koszty pobytu w schronisku w Chełmie pokrył MOPS w kwocie 380,00 zł.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Gmina Miasto Lubartów w celu

zabezpieczenia miejsc schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta, zawarła umowy z podmiotami niepublicznymi tj. schroniskiem, noclegownią oraz ogrzewalnią tj.: Stowarzyszeniem „Monar” - Schroniskiem dla osób bezdomnych MARKOT w Chełmie; „Nadzieją” Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu - Noclegownią dla bezdomnych mężczyzn w Lublinie i Ogrzewalnią dla bezdomnych mężczyzn. W tym zakresie zabezpieczenie miejsc w ogrzewalniach i noclegowniach wyniosło w 2018 r. 3.453,87 zł.

2.6. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2018 roku Ośrodek realizował program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Jego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami Programu były osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 1051 zł na osobę samotną i 792 zł na osobę w rodzinie.

Łącznie tą formą pomocy objęto 585 mieszkańców Lubartowa, przeznaczając na ten cel kwotę 368.114,27 zł, z której środki własne gminy stanowiły 73.622,85 zł, w tym 52,17 zł przeznaczono na pokrycie dowozu obiadów do Szkoły Podstawowej nr 4 w Lubartowie. Dotacja z budżetu państwa wyniosła – 294.491,42 zł.

Zadanie to jest dotowane w 60% z budżetu państwa, natomiast 40% stanowią środki własne gminy. W uzasadnionych sytuacjach Wojewoda może zmniejszyć udział gminy w kosztach realizacji tego zadania. W ub.r. udział gminy stanowił 20% (73.622,85 zł), a środki z budżetu państwa – 80% (294.491,42 zł).

2.7. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 701 zł;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 528 zł.

Do września 2018 r. kwota zasiłku stałego nie mogła być wyższa od 604 zł miesięcznie, a od października 2018 r. – 645 zł. Najniższa wysokość zasiłku to kwota 30 zł.

W 2018 r. zasiłki stałe otrzymały 70 osób samotnych na łączną kwotę 365.916,63 zł. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 521,25 zł miesięcznie. Natomiast, 11 osób pozostających w rodzinie otrzymało zasiłki stałe na kwotę 33.526 zł, a ich średnia wysokość wyniosła 352,91 zł.

W ub.r. na wypłatę zasiłków stałych MOPS wykorzystał dotację z budżetu państwa stanowiącą 100% ogółu wydatków przeznaczonych na ten cel tj. 399.442,63 zł.

2.8. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł;
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryterium nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Przyznane świadczenie w formie zasiłku okresowego nie może być niższe niż 20 zł miesięcznie. Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2018 r. wydatki na zasiłki okresowe wyniosły 410.512,97 zł. z tego: 409.057,23 zł pochodziło z budżetu państwa, a 1.455,74,00 zł - z budżetu gminy. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 350,87 zł. Pomocą w ww. formie objęto 184 os., w szczególności z powodu: bezrobocia (128 os.), niepełnosprawności (34 os.) i długotrwałej choroby (22 os.).

2.9. Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Wydatki na zasiłki celowe w 2018 r. wyniosły 116.850,07 zł (w formie pieniężnej i niepieniężnej), w tym specjalne zasiłki celowe – 27.005,00 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 207 osób, w tym 56 osób, które otrzymały specjalny zasiłek celowy.

3. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej

3.1. Praca socjalna

Ustawowym obowiązkiem ośrodków pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, osób zaburzonych psychicznie, z problemem alkoholowym; działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych osobom znajdującym się w niedostatku.

W roku 2018 wsparciem objęto 508 rodzin, w których przeprowadzono 2.142 wywiady środowiskowe, w tym, dla innych jednostek 59 wywiadów. Pracę socjalną prowadzono z 939 osobami.

W 2018 roku pracownicy socjalni podejmowali pracę ukierunkowaną na rozwiązywanie wskazanych niżej problemów:

- **bezdomności** – pracą socjalną objęto 9 osób;

Podejmowane działania dotyczyły: monitorowania pustostanów i miejsc, w których mogły przebywać osoby bezdomne; podejmowania działań interwencyjnych w miejscu pobytu bezdomnych (wsparcie socjalne, medyczne, zabezpieczenie przed chłodem); udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, w tym, skomplikowanych sytuacji rodzinnych i mieszkaniowych; nawiązania kontaktu z rodzinami podopiecznych w celu ustalenia możliwości pomocy; motywowania do zmiany postawy i trybu życia, zadbania o swój wizerunek, podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu; przedstawienia propozycji umieszczenia w placówkach oferujących całodobowe usługi socjalne; motywowania klientów do zmiany postawy i trybu życia; skierowania jednej osoby do schroniska; pomocy finansowej na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb, w tym pomocy w dokonaniu zakupu niezbędnej odzieży, współpracy z placówkami służby zdrowia; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; rozeznania sytuacji osób bezdomnych w związku z zagrożeniem wynikającym z negatywnych skutków zimy; współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami;

- **bezrobocia** – pracą socjalną objęto 222 osoby;

Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w pozyskiwaniu informacji o aktualnych ofertach pracy w PUP, motywowania do podejmowania pracy; wskazywania możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia zawodowe, kursy; poradnictwa dotyczącego sposobu poszukiwania pracy; kierowania do udziału w dostępnych szkoleniach, kursach, korzystania z pomocy doradcy zawodowego; podejmowania pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny;

- **niepełnosprawności** – pracą socjalną objęto 241 osób;

Podjęwane działania dotyczyły: pomocy w ustaleniu uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w tym rentowego; poradnictwa w zakresie uzyskania dostępu do świadczeń zdrowotnych, pomocy w uzyskaniu dostępu do pomocy środowiskowej; rozmów wspierających na temat stanu zdrowia; objęcia chorego wsparciem psychologicznym; współpracy ze służbą zdrowia, lekarzami rodzinnymi, specjalistami, pielęgniarkami; informowania o przysługujących uprawnieniach np. przy likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych; informowania i zachęcanie do udziału w projektach realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym, w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwości zatrudnienia; pomocy finansowej w dofinansowaniu kosztów zakupu lekarstw, wyjazdów rehabilitacyjnych, turnusów sanatoryjnych;

- **długotrwałej lub ciężkiej choroby** – pracą socjalną objęto 241 osób;

Podjęwane działania dotyczyły: pomocy finansowej na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów leczenia; wskazania możliwości uzyskania pomocy medycznej poprzez prowadzenie rozmów o charakterze informacyjnym i doradczym; współpracy ze służbą zdrowia w zorganizowaniu pomocy medycznej (zamawianie wizyt lekarskich dla osób samotnych, wzywanie pogotowia ratunkowego, wspólne wizyty pracownika socjalnego z lekarzem u chorych podopiecznych); motywowania do systematycznego leczenia, w tym, odwykowego; organizowania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym, specjalistycznych usług opiekuńczych; wskazywania placówek sprawujących opiekę nad osobami przewlekle chorymi; udzielania wsparcia emocjonalnego osobie chorej oraz członkom rodziny; organizowania pomocy w uzyskaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych; prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki i higieny zdrowia psychicznego;

- **potrzeby ochrony macierzyństwa** – pracą socjalną objęto 36 rodzin;

Podjęwane działania dotyczyły: motywowania do systematycznego kontrolowania rozwoju małego dziecka, przestrzegania wizyt i zaleceń lekarskich; wsparcia finansowego na zakup odzieży dziecięcej, artykułów higienicznych i środków do pielęgnacji dziecka; pomocy w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin wychowujących dzieci; przekazywania informacji o warunkach uzyskania świadczeń rodzinnych i wychowawczych, w tym, pomocy po urodzeniu dziecka; wsparcia pedagoga, psychologa w przypadku problemów wychowawczych występujących w rodzinie; informowania o programach wspierających rodziny, o dostępnej pomocy finansowej, rzeczowej i instytucjonalnej;

- **przemocy** – pracą socjalną objęto 74 środowiska rodzinne;

Podjęwane działania dotyczyły: realizacji indywidualnych planów pomocy ustalanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” i pracy w grupach roboczych, do których pracownicy socjalni zostali oddelegowani; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej osób dotkniętych problemem przemocy; wzmocnienia świadomości praw osobistych osób dotkniętych przemocą, monitorowania ich sytuacji bytowej, rodzinnej, organizowania wsparcia wielopoziomowego; nawiązania współpracy z policją, kuratorami sądowymi; wskazania poszkodowanym członkom rodziny możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w ramach pracy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie;

- **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** – pracą socjalną objęto 63 rodziny;

Podejmowane działania dotyczyły: rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez wskazanie i umożliwienie uzyskania wsparcia ze strony specjalistów (pedagoga i psychologa) zatrudnionych w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego; tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, utrzymywania więzi i pozytywnych relacji rodzinnych; współpracy z kuratorami rodzinnymi; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej, zdrowotnej, opiekuńczej, wychowawczej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie i środowisku sąsiedzkim, budowania sieci wsparcia społecznego, edukacji np. racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, stosowania właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu; edukacji zdrowotnej prowadzonej zarówno w stosunku do dzieci jak i osób dorosłych m.in. w zakresie uzależnień od alkoholu; wsparcia finansowego w formie świadczeń pieniężnych i rzeczowych przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach; mobilizowania do wykorzystania uprawnień z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; wskazywania możliwości uczestniczenia dzieci w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych i innych placówkach rozwijających zainteresowania dzieci; ukierunkowania działań na poprawę warunków mieszkaniowych, pomocy w wyposażeniu lokali mieszkalnych, pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego; wnioskowania o przyznanie asystenta rodziny dla 6 rodzin; podejmowano działania interwencyjne w celu poprawy funkcjonowania rodzin;

- **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego** – pracą socjalną objęto 10 osób;

Podejmowane działania dotyczyły: wsparcia w zakresie nabycia uprawnień do świadczeń społecznych oraz z funduszu postpenitencjarnego; motywowania do nabycia statusu osoby bezrobotnej i udziału w szkoleniach zawodowych; utrzymania abstynencji alkoholowej i podejmowania leczenia odwykowego; udzielenia pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej; poradnictwa socjalnego i psychologicznego; pomocy w integracji ze środowiskiem, edukowania w zakresie przestrzegania przepisów prawa i zasad współżycia społecznego eliminujących prawdopodobieństwo powrotu do zakładu karnego; poprawy relacji rodzinnych; podejmowania współpracy z kuratorami sądowymi sprawującymi dozory nad opuszczającymi zakłady karne;

- **alkoholizmu** - pracą socjalną objęto 63 osoby;

Podejmowane działania dotyczyły: wnioskowania do MKRPA o objęcie leczeniem odwykowym; motywowania do podjęcia działań w celu rozwiązania problemu uzależnienia od alkoholu m.in. do uczestnictwa w grupach wsparcia; współdziałania z instytucjami/stowarzyszeniami wspierającymi osoby uzależnione; monitorowania przebiegu leczenia; wsparcia psychologicznego; udostępnienia informacji o placówkach leczniczych i terapeutycznych; zaspokajania potrzeb bytowych osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rzeczowej w formie: bonów, żywności, posiłków, zakupu opału, pokrycia należności za wynajem lokalu, monitorowania właściwego wykorzystania przyznanej pomocy;

- **narkomanii** – pracą socjalną objęto 2 osoby;

Podejmowane działania dotyczyły: rozmów mobilizujących do pracy nad sobą, poprawy funkcjonowania w środowisku; podjęcia działań w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności; zabezpieczenia niezbędnych potrzeb bytowych w ramach pomocy społecznej; mobilizowania do podjęcia terapii odwykowej;

- **zdarzenia losowego** – pracą socjalną objęto 2 osoby;

Podjęmowane działania dotyczyły w dwóch przypadkach udzielenia wsparcia finansowego oraz pomocy po pożarze mieszkań u dwóch lubartowskich rodzin.

W efekcie prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami, udało się:

- skierować 49 osób do udziału w szkoleniach w celu podniesienia kwalifikacji lub przekwalifikowania zawodowego, doskonalenia posiadanych umiejętności, a następnie odbycia stażu w zakresie zdobytych umiejętności w ramach realizowanych projektów;
- 64 osobom w trakcie korzystania z pomocy społecznej podjąć pracę na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, pracy dorywczej, sezonowej;
- usamodzielnic się 49 osobom w wyniku: podjęcia pracy zarobkowej, założenie działalności gospodarczej, nabycia uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego i innych – osoby te nie zwracały się już o pomoc do ośrodka pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni zawierali kontrakt socjalny, który miał zwiększyć efektywność prowadzonej pracy socjalnej. W ub.r. w oparciu o kontrakt była prowadzona praca socjalna z 27 osobami.

Pracownicy socjalni realizując zadania z zakresu pomocy społecznej współpracowali z: powiatowym urzędem pracy, policją, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, zespołem orzekającym niepełnosprawność, centrum pomocy rodzinie, służbą zdrowia, domami pomocy społecznej, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, środowiskowymi domami samopomocy, schroniskami i noclegowniami dla bezdomnych, spółdzielniami mieszkaniowymi, zakładami karnymi, Kościołem Katolickim, organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, wolontariatem szkolnym, klubem integracji społecznej oraz innymi instytucjami.

3.2. Projekty realizowane przez pracowników socjalnych

- **„Śniadanie Wielkanocne 2018”**
W okresie Świąt Wielkanocnych zorganizowana została akcja zbiórki artykułów spożywczych i przemysłowych w sklepach na terenie Lubartowa. Z zebranych artykułów przygotowano 16 paczek świątecznych, które przekazano najuboższym rodzinom – beneficjentom MOPS.
- **„A w sercu ciągle maj...”**
Celem projektu było przygotowanie jednodniowego, kulturalnego spotkania integracyjnego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2018 r. zorganizowano piątą edycję spotkania, w którym wzięło udział 100 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie oraz przedstawiciele Rady Seniorów Miasta Lubartów oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Lubartowie.

- **„Święto Rodziny 2018”**
 Z okazji Dnia Dziecka w 2018 r. MOPS wspólnie ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie zorganizował rodzinną imprezę plenerową, w której wzięło udział 228 osób – dzieci wraz z rodzicami z rodzin obejmowanych pomocą społeczną. Projekt umożliwił integrację dzieci z różnych środowisk lokalnych.
- **„Wakacyjna przygoda”**
 Projekt został przygotowany i zrealizowany w sierpniu ub. roku przez asystentów rodziny w formie wycieczki edukacyjnej do Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie. Łączył on zabawę z edukacją. Uczestniczyło w nim 13 dzieci wraz z trojgiem rodziców i dwoma asystentami rodziny..
- **„Dzień Seniora 2018”**
 W 2018 r. projekt zorganizowano przy współudziale z Radą Seniorów Miasta Lubartów w Lubartowie w formie integracyjnej imprezy okolicznościowej, zorganizowanej w październiku 2018 r. przed ratuszem Urzędu Miasta Lubartów. Spotkanie zorganizowano z myślą o osobach starszych. Jego głównym celem było przełamanie stereotypów związanych z obrazem starości oraz integracja ze środowiskiem lokalnym osób starszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W spotkaniu wzięło udział około 200 seniorów, w tym podopiecznych MOPS oraz Dziennego Domu Pomocy Społecznej.
- **„Gwiazdka 2018”**
 Celem akcji było przygotowanie paczek świątecznych dla rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Zostały one przygotowane z darów zebranych przez pracowników socjalnych w lubartowskich sklepach *Spółem PSS Jedność*. Z zebranych artykułów spożywczych przygotowano 12 paczek żywnościowych, które przekazano najbardziej potrzebującym lubartowskim rodzinom.
- **„Spotkanie opłatkowe”**
 Projekt ten został skierowany do podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie i pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a zwłaszcza osób samotnych, nie posiadających bliskiej rodziny, pozbawionych możliwości spędzenia Świąt Bożego Narodzenia w gronie najbliższych. Jego celem było zintegrowanie środowiska osób samotnych, danie wzajemnego wsparcia i poczucia „bycia razem”, promowanie aktywnych postaw członków społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób.

 Ponadto, 31 samotnych mieszkańców miasta, będących klientami MOPS uczestniczyło w Wigilii zorganizowanej w ramach wolontariatu przez panią Marię Koziej.
- **„Akcja Mikołajkowa PCK”**
 Przy współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem - Oddziałem Rejonowym w Lubartowie 30 dzieciom w wieku 2-9 lat, z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej przygotowano paczki mikołajkowe w formie rzeczowej (zabawki, ubrania, artykuły szkolne).

3.3. Poradnictwo specjalistyczne

W strukturze MOPS działa Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, w którym w 2018 r. zatrudniony był psycholog i specjalista pracy z rodziną, posiadający przygotowanie w zakresie negocjacji w sytuacjach kryzysowych. Pracownicy Zespołu świadczyli porady i udzielali wsparcia osobom i rodzinom, które miały trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystali również pracownicy socjalni.

W ramach:

- poradnictwa psychologicznego: odbyto 134 konsultacje indywidualne z klientami MOPS; prowadzono poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia i współuzależnienia dla 26 osób. Psycholog wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w 23 spotkaniach w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia psychologicznego. Przeprowadzono konsultacje z pracownikami socjalnymi, podczas których udzielono merytorycznej pomocy w pracy z klientami ośrodka pomocy (31 konsultacji). Prowadzone były systematyczne spotkania dotyczące korekty osobowości bądź postawy lub schematów działania (w stosunku do 29 osób). Wsparcia w chorobie i innej trudnej sytuacji życiowej udzielono 10 osobom. Psycholog uczestniczył w 206 posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”; raz w miesiącu udzielał wsparcia pensjonariuszom Dziennego Domu pomocy Społecznej w Lubartowie;
- poradnictwa rodzinnego, prowadzonego przez starszego specjalistę pracy z rodziną: udzielano porad i wsparcia, podejmowano działania na rzecz osób i rodzin przeżywających trudności związane z pokonaniem życiowych kryzysów, w tym również w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w stosunku do 79 rodzin. Prowadzono indywidualne rozmowy, w wyniku których dokonywana była diagnoza klientów dotycząca ich pozycji i relacji w rodzinie. Wskazywano odpowiednie przesłanki budowania systemów trwałych więzi rodzinnych, postaw prawidłowej komunikacji skonfliktowanych stron i możliwości przewycięzania codziennych problemów. Pracownik dokonywał analizy sytuacji rodzin i środowisk rodzinnych oraz ustalał przyczyny występujących kryzysów rodzinnych. Budując motywacje do działania klientów, wzmacniał ich rolę i funkcje rodziny. Dążył do rozwoju kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dorosłych członków rodziny. Systematycznie współpracował z asystentami rodziny i psychologiem Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego. Podejmował działania z podmiotami na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uczestniczył w pracach 468 grup roboczych, związanych z realizacją procedury „Niebieskie Karty”.

3.4. Dystrybucja żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD

W 2018 roku kontynuowano realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Polega on na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo, osoby korzystające z Programu należy objąć działaniami towarzyszącymi, mającymi na celu włączenie społeczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie przy dystrybucji tej żywności współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem – Oddziałem Rejonowym w Lubartowie,

wydając skierowania do otrzymania żywności klientom Ośrodka. W ub. r. wsparcie trafiło do 522 osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

4. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych

Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, działająca przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie, spełnia przede wszystkim funkcję opiekuńczą i wychowawczą. W 2018 roku do placówki uczęszczało 27 dzieci z rodzin problemowych. Jej celem było wsparcie i wzmocnienie roli rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Kadra Świetlicy (psycholog, pedagog, wychowawca) organizowała zajęcia i wsparcie w oparciu o opracowane plany pracy z dziećmi. Prowadzone zajęcia miały charakter indywidualny i grupowy. W ramach indywidualnych zajęć psycholog prowadził z dziećmi rozmowy wspierające, ukierunkowane na rozwiązywanie problemów emocjonalnych, rówieśniczych i edukacyjnych, ćwiczenia rozwijające pamięć i myślenie, koncentrację uwagi, spostrzegawczość, a także usprawniające ortografię, technikę czytania i doskonalące grafomotorykę. Zajęcia grupowe odbywały się w formie zabaw, ćwiczeń integracyjnych i relaksacyjnych.

Program zajęć w Świetlicy dostosowany był do potrzeb wychowanków i wynikał z ich wieku rozwojowego oraz sytuacji rodzinnej. Duży nacisk kładziony był na indywidualne podejście do każdego wychowanka. Podopieczni Świetlicy uczestniczyli w imprezach okolicznościowych, integracyjnych spotkaniach miejskich, zajęciach interaktywnych, wycieczkach edukacyjno-krajoznawczych, konkursach, warsztatach tematycznych. Systematycznie prowadzono konsultacje z rodzicami, dotyczące problemów rodzinnych, wychowawczych, emocjonalnych i edukacyjnych.

Dzieci uczęszczające do Świetlicy miały zapewniony posiłek w formie podwieczorku. Koszty związane z funkcjonowaniem Świetlicy pokrywane były z funduszy przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi, natomiast nadzór merytoryczny nad jej działalnością sprawował MOPS.

5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie istnieje od 1983 roku. Początkowo funkcjonował przy Zespole Opieki Zdrowotnej w Lubartowie, a od 1991 r. wchodzi w strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506),
3. uchwały Nr XI/60/90 Rady Miasta Lubartowa z dnia 28 grudnia 1990 roku w sprawie przejęcia Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie.

Jest placówką o zasięgu lokalnym, opieką swoją obejmuje osoby starsze, samotne, niepełnosprawne oraz bezrobotne, niezaradne życiowo, bezdomne.

Celem działania placówki jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej ww. osób dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym oraz

lokalnym. Dzięki pomocy, w tej formie, osoby starsze mogą zaspokoić potrzebę kontaktu i integracji społecznej bez zrywania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. Placówka świadczy ww. osobom określone usługi, pomoc, porady i zapewnia rozrywkę.

W 2018 r. w Dziennym Domu Pomocy Społecznej udzielane były usługi: opiekuńcze; higieniczne (kąpielowe, pralnicze); w formie posiłków (śniadania, obiady z dwóch dań, zupy, drugie dania). Placówka podejmowała działania służące utrzymaniu mieszkańców Lubartowa w ich naturalnym środowisku. Organizowała różnego rodzaju spotkania kulturalne, rekreacyjne, towarzyskie m.in. z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, „Tłustego Czwartku”, „Świąt Wielkanocnych”, „A w sercu ciągle maj...”, „Dnia Matki i Ojca”, „Dnia Seniora”, „Andrzejek” „Świąt Bożego Narodzenia”. Ponadto pracownicy Dziennego Domu pomagali pensjonariuszom w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, udzielali porad i wsparcia w trudnych sytuacjach. W tym zakresie szczególną rolę odgrywali terapeuta oraz psycholog, którzy, prowadzili grupowe i indywidualne spotkania w zakresie dostosowanym do potrzeb klientów.

W ub.r. z usług DDPS korzystało 66 podopiecznych. Dla 63 osób były przygotowywane posiłki w formie: obiadów (8.601), śniadań (3.061). Z usług higienicznych (pralniczych i kąpielowych) korzystało 19 osób.

IV. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2018 r. poz. 1510 z późn. zm.).

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni, mogą korzystać osoby:

- nieubezpieczone,
- posiadające obywatelstwo polskie,
- posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2018 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym: 7 – przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych; 1 – wygaszającą, 1 – zmieniającą; 1 – umarzającą postępowanie.

V. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Zgodnie z Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Lubartów, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr VIII/51/11 Rady Miasta Lubartów z dnia 23 maja 2011 r., formami stypendium szkolnego są:

1. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych;
2. pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, obejmująca zakup: podręczników i lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, atlasów, książek i innych pomocy dydaktycznych oraz naukowych, zeszytów i przyborów szkolnych, stroju sportowego, biletów, a także dojazdu do kina, teatru, na wystawę czy wycieczkę szkolną;
3. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W 2018 r. ze stypendium szkolnego skorzystało 133 uczniów (66 rodzin) z terenu miasta Lubartowa. W tej sprawie wydano 301 decyzji administracyjnych.

Najczęstszą formą stypendium, o którą ubiegali się uczniowie lub rodzice niepełnoletnich uczniów była pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, polegająca na refundacji poniesionych kosztów w okresie nauki, w oparciu o przedłożone dokumenty wystawione na wnioskodawcę. Wsparciem w tej formie objęto 133 osoby.

Stypendia szkolne były przyznawane w następujących formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym: wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania;
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w tym zakwaterowanie w bursie, internacie, akademiku; zakup biletów miesięcznych; opłata za posiłki w stołówce szkoły lub internatu; inne dodatkowe opłaty i wydatki wymagane obligatoryjnie przez szkołę.

Oprócz stypendium szkolnego, świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zasiłek szkolny, który przyznawany jest uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, po uprzednim złożeniu wniosku w tutejszym Ośrodku. W 2018 r. nikt nie ubiegał się o ww. formę pomocy.

W 2018 r. na realizację zadania w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, wydatkowano kwotę – 154.521,04 zł, w tym, z dotacji celowej budżetu państwa – 123.616,83 zł i budżetu gminy – 30.904,20 zł.

VI. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2018 r. realizował zadania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Na wypłatę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi świadczeń w 2018 r. wydatkowano kwotę 5.462.844,63 zł. Wsparciem objęto 1.028 rodzin w ramach świadczeń rodzinnych, 2 rodziny otrzymały zasiłek dla opiekuna,

1 rodzina otrzymała świadczenie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz 180 rodzin w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

1. Świadczenia rodzinne

Ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych odbywa się na podstawie dokumentów uzyskanych przez pracowników Działu Świadczeń Socjalnych za pomocą programu informatycznego Empatia oraz na podstawie innych niezbędnych dokumentów dostarczanych przez wnioskodawców w celu rozpatrzenia wniosków.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

W 2018 r. wydano 1.434 decyzje w zakresie świadczeń rodzinnych i wypłacono 21.181 świadczeń (wraz ze składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe) dla 1.028 rodzin. Na ten cel wydatkowano kwotę 4.305.981,73 zł.

1.1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (opiekun faktyczny dziecka to osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka); osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się nie przekracza:

- 674,00 zł,
- 764,00 zł w przypadku gdy, członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia;
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia;
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka (1000 zł),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł),
- samotnego wychowywania dziecka (193 zł lub 273 zł w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (rodzina wielodzietna to rodzina wychowująca troje i więcej dzieci mających prawo do zasiłku rodzinnego 95 zł),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł do ukończenia przez dziecko 5 roku życia oraz 110 zł powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia),
- rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (69 zł z tytułu dojazdów z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły lub 113 zł z tytułu zamieszkania poza miejsce zamieszkania).

W 2018 r. na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wydatkowano kwotę 1.883.096,68 zł dla 593 rodzin.

1.2. Świadczenia opiekuńcze

1.2.1. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego w okresie od 01.01.2018 r. do 30.10.2018 r. wynosiła 153 zł miesięcznie, zaś od 01.11.2018 r. wynosi 184,42 zł. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od kryterium dochodowego rodziny:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 rok życia.

Zasiłek przyznaje się od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Jeśli orzeczenie wydano na stałe zasiłek przyznaje się bezterminowo. Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Zasiłek z tytułu ukończenia 75 roku przyznaje się na czas nieokreślony.

W 2018 r. przyznano 4.034 świadczenia w formie zasiłków pielęgnacyjnych dla 378 osób i na ten cel wydatkowano kwotę 636.036,26 zł.

1.2.2. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od kryterium dochodowego rodziny, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2018 r. wynosiła 1.477 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do NFZ członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Dodatkowo może także ubiegać się o ubezpieczenie emerytalno-rentowe, z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

W 2018 r. przyznano 627 świadczeń w formie świadczenia pielęgnacyjnego dla 58 osób w łącznej kwocie 924.930,60 zł.

1.2.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 oraz z 2016 r. poz. 406 i 1271) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują bądź rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W przypadku, gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników, bądź domownicy, świadczenie te przysługuje odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego rozstrzyga się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się na okres zasiłkowy, który trwa od listopada do października następnego roku. Prawo do świadczeń opiekuńczych ustala się na okres zasiłkowy, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do NFZ członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

W 2018 r. przyznano 120 świadczeń w formie zasiłku opiekuńczego dla 13 osób i wydatkowano na ten cel 63.044,80 zł.

1.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje ojcu lub matce dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł.

Na powyższy cel w 2018 r. wydatkowano 144.000 zł w celu realizacji 144 świadczeń dla 138 rodzin.

1.4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do pobierania tego świadczenia są między innymi:

- osoby bezrobotne,
- studenci,
- rolnicy,
- wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych,
- osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1.000 zł miesięcznie i nie jest uzależniona od kryterium dochodowego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten jest wydłużony do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2018 r. na wypłatę świadczeń rodzicielskich dla 80 osób wydatkowano 476.135,50 zł.

Rodzaj świadczeń rodzinnych oraz ich zakres i wydatkowanie w 2018 r. przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	Liczba osób (os.) /rodzin (rodz.) uprawnionych/liczba świadczeń (św.)	Wyplacona kwota	Wysokość świadczenia
Świadczenia rodzinne	1.028 rodz. / 21.181 św.	4.305.981,73	x
w tym:			
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	593 rodz. / 14.281 św.	1.883.096,68	<ul style="list-style-type: none"> • 95 zł na dziecko do 5 roku życia; • 124 zł – powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; • 135 zł – powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Świadczenia opiekuńcze:			
zasiłek pielęgnacyjny	378 os. / 4.034 św.	636.036,26	<ul style="list-style-type: none"> • 153 zł –w okresie 01.01.2018 - 31.10.2018; • 184,42 zł od 01.11.2018 r dla niepełnosprawnego dziecka; os. niepełnospr. powyżej 16-go roku życia z orzeczeniem o: - znacznym st. niepełnospr.; - umiarkowanym st. niepełnospr., jeżeli niepełnospr. powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; os. która ukończyła 75 rok życia
świadczenie pielęgnacyjne	58 os. / 627 św.	924.930,60 zł	• 1.477 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	13 os. / 120 św.	63.044,80 zł	• 620 zł
oraz:			
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	144 os. / 138 św.	144.000,00 zł.	• 1.000 zł - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł
Świadczenie rodzicielskie	80 os.	476.135,50 zł	• 1.000 zł – przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	53 os.	178.737,89 zł	• 27,52 % od przyznanego świadczenia

Źródło: MOPS Lubartów

2. Zasiłek dla opiekuna

W dniu 4 kwietnia 2014 r. została uchwalona ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092,1428 i Dz. U. z 2018 r. poz. 1497). Przedmiotowa ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Prawo do zasiłku dla opiekuna rozstrzyga się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W przypadku, gdy o zasiłek dla opiekuna ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, świadczenie to przysługuje odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalane jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku, gdy osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W 2018 r. przekazano 54 świadczenia w formie zasiłku dla opiekuna dla 2 osób w łącznej kwocie 11.640,00 zł.

3. Świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473), od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wypłacane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł. Świadczenie

to przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W 2018 r. opieką w formie ww. świadczenia objęto 1 rodzinę wypłacając kwotę 4.000 zł.

4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. W przypadku ustalenia alimentów więcej niż jednym tytułem wykonawczym od rodziców dziecka za kwotę alimentów przysługujących jednej osobie uważa się kwotę alimentów przysługujących na podstawie wszystkich tytułów wykonawczych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

W 2018 roku wydano 153 decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 180 świadczeniobiorców. Wypłacono 2.224 świadczenia na kwotę 991.043,54 zł.

4.1. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, a w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym. Wywiad z dłużnikiem przeprowadza pracownik Działu Świadczeń Socjalnych w siedzibie Ośrodka. W przypadku gdy dłużnik nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny; informuje właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W 2018 r. figurowało 313 dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wobec organu właściwego tj. burmistrza miasta. W stosunku do 111 dłużników podejmowano działania, gdyż wierzycielki korzystały ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Od 01.07.2015 r. istnieje obowiązek przekazywania informacji do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku

powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Obecnie raz w miesiącu informacje przekazywane są do pięciu biur informacji gospodarczej.

Postępowanie wobec dłużników ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od 18.09.2015 r. należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Organ właściwy wierzyciela przyłącza się do postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego wobec dłużnika alimentacyjnego lub składa wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Stan należności dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2018 r. wynosił:

- zaliczka alimentacyjna – 1.503.498,86 zł.
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego:
 - należność główna – 10.196.641,17 zł;
 - odsetki – 3.992.071,74 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należności wyegzekwowane od dłużników w 2018 r. z tytułu:

- funduszu alimentacyjnego to:
 - dochody budżetu państwa (60%) – przekazano 127.689,60 zł;
 - odsetki na dochody budżetu państwa – przekazano 202.251,21zł;
 - dochody budżetu gminy (40%) – przekazano 85.126,39 zł;
- zaliczki alimentacyjnej to:
 - dochody budżetu państwa (50%) – przekazano 18.450,58 zł;
 - dochody budżetu gminy (50%) – przekazano 18.450,58 zł.

VII. Dodatki mieszkaniowe i zryczałtowany dodatek energetyczny

1. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal socjalny.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany tylko na podstawie jednego z ww. tytułów. Do otrzymania dodatku uprawnione są gospodarstwa domowe, w których miesięczny dochód na osobę nie przekracza 175 % najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 125 % najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Od dnia 1 marca 2018 roku najniższa emerytura wynosi 1.029,80 zł.

Dochód dla gospodarstw wieloosobowych wynosi 125% = 1.287,25 zł na 1 osobę.

Dochód dla gospodarstw jednoosobowych wynosi 175% = 1.802,15 zł.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dacie złożenia wniosku.

W 2018 r. wypłacono 1.557 świadczeń w formie dodatków mieszkaniowych dla 176 gospodarstw domowych. Kwota wypłaconych dodatków wyniosła 257.160,61 zł w tym:

- spółdzielnie mieszkaniowe – 138.476,92 zł (94 gospodarstwa);
- PGK Sp. z o.o. – 98.878,09 zł (62 gospodarstwa);
- wspólnoty mieszkaniowe – 19.805,60 zł (20 gospodarstw).

2. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny wg ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755 z późn. zm.) przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 oraz z 2018 r. poz. 1540 i 2529), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorcą energetycznym i zamieszkuje w miejscu jej dostarczenia.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r., wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,35 zł na miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,77 zł na miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,92 zł na miesiąc.

W 2018 r. wypłacono 525 świadczenia w formie dodatków energetycznych dla gospodarstw domowych na kwotę 7.401,44 zł. Na obsługę wskazanego zadania wydatkowano 148,03 zł, tj. 2% kosztów realizacji ww. świadczeń.